یادداشت سردبیر

فصلنامه علمی تخصصی راهبردهای حسابداری
دوره دوم، شماره یازدهم، تابستان سال ۱۴۰۵

بسم الله الرحمن الرحیم

اللّهُمَّ ارزُقنا توفیقَ الطّاعةِ وحسنَ العِبادةِ،
واغفِر لنا الذُّنوبَ والخطایا،
واهدِنا سواءَ السَّبیلِ،
واجعَل عَملَنا خالصًا لوجهِکَ الکریم،
ووفِّقنا لما فیه رِضاکَ والفوزِ بجنّتِکَ.

alrabiei@ut.ac.ir

یادداشت سردبیر

بسم الله الرحمن الرحیم. الحمدلله رب العالمین و الصلوه و السلام علی سیدنا محمد و آله الطاهرین.

فصلنامه علمی تخصصی راهبردهای حسابداری در دوره دوم، شماره یازدهم (تابستان ۱۴۰۵)، با ارائه سه پژوهش تخصصی و بنیادین در حوزه‌های رفتارشناسی مالی، حسابداری کشاورزی و گزارشگری صنعت بیمه، گامی نوین در جهت تعمیق دانش حسابداری، رفع ابهامات رویه‌ای و ارتقای کیفیت گزارشگری مالی برداشته است. رسالت این شماره، پیوند میان تئوری‌های نوین حسابداری، تحلیل رفتار انسانی در تصمیم‌گیری‌های مالی و چالش‌های اجرای استانداردهای تخصصی در بستر اقتصادی کشور است.

پژوهش نخست با تلفیق یافته‌های اقتصاد رفتاری و حسابداری، به واکاوی سوگیری‌های شناختی مدیران مالی در فرآیند انتخاب و اعمال سیاست‌های حسابداری می‌پردازد. این مطالعه با بهره‌گیری از رویکرد مرور روایی جامع، نشان می‌دهد که چگونه خطاهای شناختی نظیر بیش‌اعتمادی، سوگیری تأییدی، لنگراندازی و خوش‌بینی مفرط می‌توانند بی‌طرفی اطلاعات حسابداری را خدشه‌دار کنند و به گزارشگری مالی جهت‌دار بیانجامند. یافته‌های این پژوهش اهمیت بازنگری در سازوکارهای راهبری شرکتی، تقویت کنترل‌های داخلی و لزوم آگاهی‌بخشی به تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی را برای مهار آثار مخرب این سوگیری‌ها برجسته می‌سازد.

مقاله دوم به بررسی انتقادی و موشکافانه چالش‌های پیاده‌سازی استاندارد حسابداری شماره ۲۶ (فعالیت‌های کشاورزی) اختصاص دارد. این پژوهش با محوریت ابهام در اندازه‌گیری ارزش منصفانه دارایی‌های زیستی، مشکلات تفکیک گیاهان بارور از محصولات کشاورزی و محدودیت‌های بازارهای فعال در بستر اقتصاد ایران انجام شده است. نتایج این بررسی حاکی از آن است که نارسایی‌های روش‌شناختی و اجرایی در این استاندارد می‌تواند قابلیت مقایسه و اتکاپذیری اطلاعات صورت‌های مالی واحدهای کشاورزی را کاهش دهد. از این رو، بازنگری در راهنماهای ارزش‌گذاری و توسعه زیرساخت‌های کارشناسی حسابرسی کشاورزی امری اجتناب‌ناپذیر است.

سومین پژوهش این شماره، استاندارد حسابداری شماره ۲۸ (فعالیت‌های بیمه عمومی) را زیر ذره‌بین نقد تخصصی برده است. چالش‌های پیچیده مربوط به اندازه‌گیری ذخایر فنی (از جمله ذخیره خسارت معوق و ذخیره حق‌بیمه عایدنشده)، پیامدهای گزارشگری مالی ناشی از عدم قطعیت‌های بیمه‌ای و میزان همگرایی با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) محورهای اصلی این مقاله است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که رفع شکاف‌های موجود در اندازه‌گیری ذخایر فنی و همگام‌سازی با الزامات جهانی، مستلزم تعامل مستمر میان تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری و نهادهای ناظر صنعت بیمه برای ارتقای شفافیت و صیانت از منافع ذی‌نفعان است.

شماره یازدهم فصلنامه راهبردهای حسابداری نشان می‌دهد که ارتقای کیفیت گزارشگری مالی تنها در گرو اصلاح فرمول‌ها و استانداردهای کمی نیست، بلکه نیازمند درک عمیق از رفتار انسانی مدیران مالی و رفع چالش‌های ساختاری در استانداردهای

تخصصی صنعت است. امید است مجموعه مقالات این شماره، منبعی ارزشمند برای پژوهشگران، حسابداران رسمی، مدیران مالی و سیاست‌گذاران حرفه حسابداری کشور باشد و راه را برای پژوهش‌های آتی و بهبود مستمر حرفه هموار سازد.

حیدر ربیعی

سردبیر مجله راهبردهای حسابداری

فصلنامه علمی تخصصی